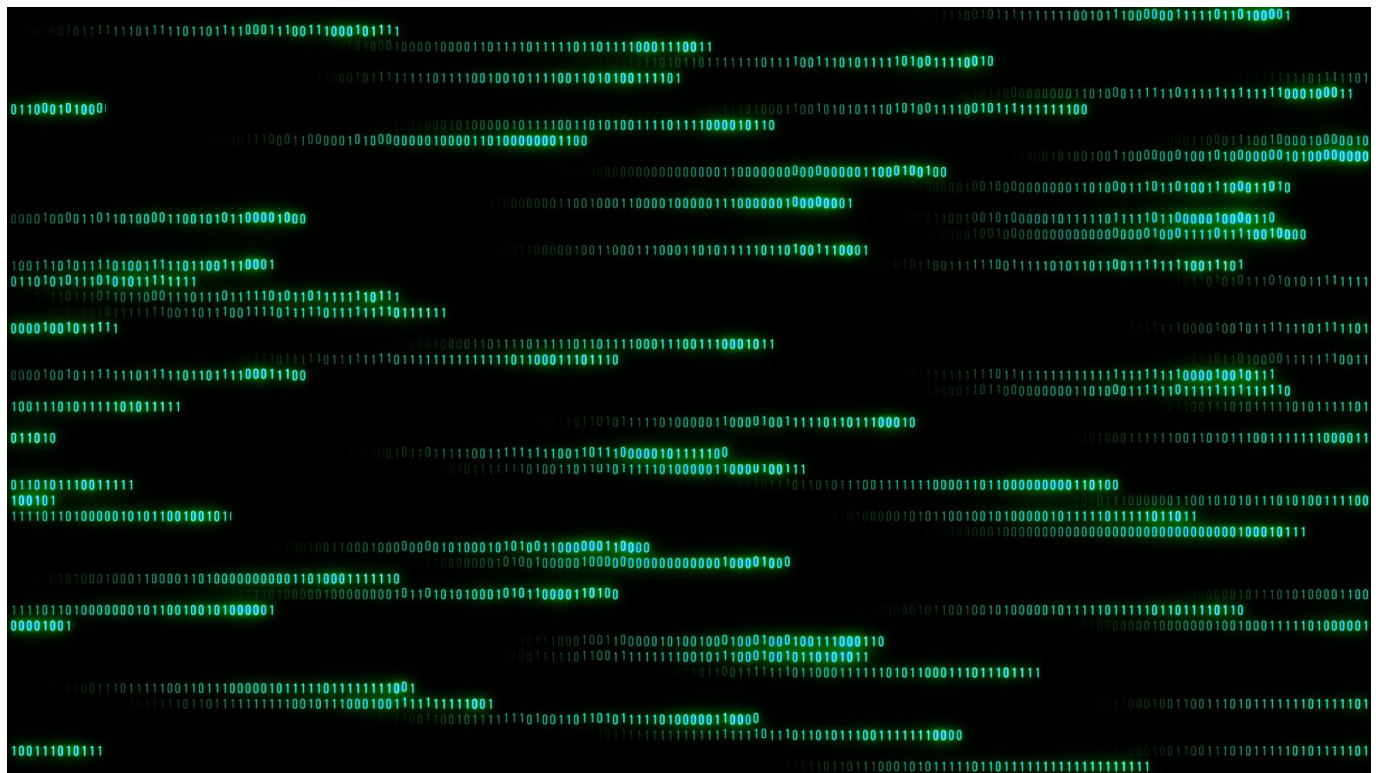

Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku C++

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film samouczek](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku C++

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

W tym e-materiale powtarzamy wiadomości ze szkoły podstawowej.

W e-materiale [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny](#) poznaliśmy dwa sposoby konwersji liczb zapisanych w postaci szesnastkowej do ich odpowiedników w systemie binarnym.

W tym e-materiale napiszemy program w języku C++ realizujący te algorytmy.

Ciekawi cię, jak wyglądają implementacje w innych językach programowania? Możesz się z nimi zapoznać w pozostałych e-materiałach z tej serii:

- [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku Java](#),
- [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku Python](#).

Więcej zadań? Sięgnij do [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny – zadania maturalne](#).

Twoje cele

- Zastosujesz w praktyce wiedzę na temat pozycyjnych systemów liczbowych.
- Zaimplementujesz w języku C++ algorytm konwersji liczby zapisanej w systemie szesnastkowym do systemu dwójkowego oraz dziesiętnego.

- Przeanalizujesz kod programu zapisującego część ułamkową liczby szesnastkowej w postaci binarnej.

Przeczytaj

Realizacja algorytmu w języku C++

Do napisania w języku C++ programu przekształcającego liczbę szesnastkową do postaci binarnej wykorzystamy dwuetapowy algorytm omówiony w e-materiale [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny](#).

Zacznijmy od zdefiniowania funkcji `hex2Dec()`, która dokona konwersji liczby szesnastkowej do postaci dziesiętnej:

```
1 int hex2Dec(string liczba_hex) {
2     int wynik = 0;
3     int cyfra_hex = 0;
4     int waga = 1;
5
6     for (int i = liczba_hex.length() - 1; i >= 0; i--) {
7         cyfra_hex = liczba_hex[i];
8
9         if (liczba_hex[i] >= '0' && liczba_hex[i] <= '9') {
10             cyfra_hex = liczba_hex[i] - '0';
11         } else if (liczba_hex[i] >= 'A' && liczba_hex[i] <= 'F') {
12             cyfra_hex = liczba_hex[i] - 55;
13         }
14
15         wynik = wynik + cyfra_hex * waga;
16         waga = waga * 16;
17     }
18
19     return wynik;
20 }
```

W programie deklarujemy trzy zmienne typu całkowitego:

- `wynik` – suma obliczonych iloczynów częściowych,
- `cyfra_hex` – zmienna przechowująca kolejne cyfry przekształcanej liczby,
- `waga` – kolejne potęgi liczby 16, odpowiadające wagom poszczególnych cyfr liczby szesnastkowej.

Zmienna `waga` na początku ma wartość 1, ponieważ najmłodsze symbolowi odpowiada waga 16^0 (czyli 1).

W pętli `for` kolejne cyfry szesnastkowe, zaczynając od najmniej znaczącej, będą mnożone przez wagi odpowiadające ich pozycji. Parametrem funkcji jest zmienna typu `string`, czyli tekst zawierający liczbę szesnastkową.

Trzeba zatem znaleźć sposób przekształcenia kolejnych cyfr liczby szesnastkowej na odpowiadające im wartości liczbowe w systemie szesnastkowym.

Skorzystamy z instrukcji warunkowej `if`, aby sprawdzić, czy odczytywana cyfra liczby szesnastkowej należy do zbioru cyfr (od 0 do 9), czy też liter (od A do F). Najpierw zapiszmy poniższy warunek.

```
1 if (liczba_hex[i] >= '0' && liczba_hex[i] <= '9') {  
2     cyfra_hex = liczba_hex[i] - '0';
```

Sprawdza on, czy zmienna `liczba_hex[i]` zawiera znaki ASCII odpowiadające cyfrom ('0', '1', '2', ... '9'). Jeśli tak, to w zmiennej `cyfra_hex` (typu `int`) zapisujemy liczbę odpowiadającą kodowi ASCII znaku cyfry, odejmując od niej kod ASCII znaku zera (wynosi on 48).

W rezultacie zmienna `cyfra_hex` przyjmie wartość od 0 do 9.

Przykład 1

Jeżeli `liczba_hex[i]` będzie znakiem „6”, zostanie wykonane działanie $54 - 48$, czyli zmienna `cyfra_hex` przyjmie wartość 6; gdy `liczba_hex[i]` będzie znakiem „0”, zostanie obliczona różnica $48 - 48$, więc `cyfra_hex` przyjmie wartość 0.

Rozpatrzmy teraz drugi przypadek, kiedy sprawdzany znak nie będzie cyfrą, lecz literą (od A do F). Wtedy od zmiennej `liczba_hex[i]` trzeba odjąć liczbę 55. Dlaczego właśnie tyle? Otóż symbole literowe ze zbioru {A, ..., F} mają przyporządkowane w kodzie ASCII wartości od 65 do 70. Po odjęciu od nich liczby 55 otrzymamy dziesiętne odpowiedniki cyfr szesnastkowych.

Przykład 2

Znakowi „C” w kodzie ASCII odpowiada liczba 67. Jeżeli odejmiemy od niej 55, uzyskamy wynik 12, czyli dziesiętną wartość $C_{(16)}$.

Uzupełniamy zatem instrukcję `if`:

```
1 else if (liczba_hex[i] >= 'A' && liczba_hex[i] <= 'F') {  
2     cyfra_hex = liczba_hex[i] - 55;  
3 }
```

Następnym etapem jest zdefiniowanie funkcji `dec2Bin()`, która posłuży do przekształcenia liczby dziesiętnej do systemu binarnego. Funkcja ta zwraca łańcuch znaków (`string`) – reprezentację binarną liczby:

```
1 string dec2Bin(int liczba_dec) {
2     string liczba_bin = "";
3     int reszta = 0;
4
5     while (liczba_dec > 0) {
6         reszta = liczba_dec % 2;
7         liczba_dec = liczba_dec / 2;
8         liczba_bin = to_string(reszta) + liczba_bin;
9     }
10
11     return liczba_bin;
12 }
```

Konwersji dokonujemy poprzez konkatencję zmiennej `liczba_bin` i kolejnych reszt z dzielenia liczby dziesiętnej przez 2. Aby móc wykonać konkatencję zmiennej `liczba_bin` typu `string` oraz liczby całkowitej `reszta`, używamy funkcji wbudowanej `to_string()`, która dla liczby `int` zwraca jej tekstową reprezentację (`string`).

Oto pełny kod programu realizującego konwersję liczby szesnastkowej do postaci binarnej:

```
1 #include <iostream>
2 #include <string>
3 using namespace std;
4
5 int hex2Dec(string liczba_hex) {
6     int wynik = 0;
7     int cyfra_hex = 0;
8     int waga = 1;
9
10    for (int i = liczba_hex.length() - 1; i >= 0; i--) {
11        cyfra_hex = liczba_hex[i];
12
13        if (liczba_hex[i] >= '0' && liczba_hex[i] <= '9') {
14            cyfra_hex = liczba_hex[i] - '0';
15        } else if (liczba_hex[i] >= 'A' && liczba_hex[i] <= 'F')
16            cyfra_hex = liczba_hex[i] - 55;
```

```

17         }
18
19         wynik = wynik + cyfra_hex * waga;
20         waga = waga * 16;
21     }
22
23     return wynik;
24 }
25
26 string dec2Bin(int liczba_dec) {
27     string liczba_bin = "";
28     int reszta = 0;
29
30     while (liczba_dec > 0) {
31         reszta = liczba_dec % 2;
32         liczba_dec = liczba_dec / 2;
33         liczba_bin = to_string(reszta) + liczba_bin;
34     }
35
36     return liczba_bin;
37 }
38
39
40 int main() {
41     string liczba_test = "1A";
42
43     cout << hex2Dec(liczba_test) << endl;
44     int liczbaDec = hex2Dec(liczba_test);
45     cout << dec2Bin(liczbaDec);
46
47     return 0;
48 }

```

Pozostałe materiały z serii

- [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny](#)
- [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku Java](#)
- [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku Python](#)
- [Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny - zadania maturalne](#)

Słownik

argument

konkretna wartość przekazywana do funkcji lub metody, przy jej wywołaniu

parametr

element składni w określonym języku programowania umożliwiający komunikację pomiędzy podprogramem wywołanym a programem wywołującym; parametry określa się wraz z deklaracją określonego podprogramu w jego nagłówku

Film samouczek

Problem 1

Napisz program, który przekształci liczbę zapisaną w systemie szesnastkowym do postaci w systemie binarnym. Działanie programu przetestuj dla liczby 1B.

Specyfikacja problemu:

Dane:

- `liczbaSzesnastkowa` – łańcuch znaków; liczba zapisana w systemie szesnastkowym

Wynik:

Program na wyjściu standardowym wypisuje wartość podanej liczby szesnastkowej w systemie binarnym.

```
1 #include <iostream>
2 #include <string>
3 #include <algorithm>
4
5 using namespace std;
6
7 // tutaj dopisz funkcje
8
9 int main() {
10     string liczbaSzesnastkowa = "1B";
11
12     // tutaj dopisz kod
13 }
```

1

Polecenie 1

Porównaj swoje rozwiązanie z przedstawionym w filmie.

Algorytm zamiany liczby hex→bin

Konwersja liczby szesnastkowej (heksadecymalnej) na dwójkową w języku C++

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RVqblTjVISR9z>

Źródło: Contentplus.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału: algorytm zamiany liczby hex na bin.

Plik z kodem źródłowym do pobrania:

Plik o rozmiarze 1.10 KB w języku polskim

Polecenie 2

Przeanalizuj sposób konwersji części ułamkowej liczby szesnastkowej do postaci binarnej; w przypadku tego algorytmu wykorzystuje się fakt, że podstawy obydwu systemów są bazami skojarzonymi.

Napišemy program przekształcający część ułamkową liczby szesnastkowej do postaci binarnej.

1

2

Zacniemy od zbudowania szkieletu programu, czyli zadeklarowania funkcji głównej – `main()`:

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3
4 int main() {
5     return 0;
6 }
```

Następnie zadeklarujemy funkcję `konwertuj_Ulamke()`, która zwróci wynik działania programu. Będzie nim wartość typu `string` zawierająca ułamek zapisany w systemie binarnym.

Pamiętajmy o dołączeniu biblioteki pozwalającej przetwarzać łańcuchy znaków. Robimy to, wydając polecenie `#include <string>`:

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
```

3

```

4
5 string konwertuj_Ulamek()
6 {
7 }
8
9 int main() {
10     return 0;
11 }

```

4

Parametrem przyjmowanym przez funkcję będzie zmienna `liczba_hex`, czyli szesnastkowa liczba (ułamek), którą przekształcimy do postaci dwójkowej. Parametr podamy jako łańcuch znaków (`string`), ponieważ w systemie szesnastkowym oprócz cyfr od 0 do 9 wykorzystuje się sześć symboli literowych (znaki od 'A' do 'F'):

```

1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
6 konwertuj_Ulamek(string
7 liczba_hex) {
8
9 }
10
11 int main() {
12     return 0;
13 }

```

Zdefiniujemy teraz łańcuch znaków (`string`) o nazwie `wynik`. Jej początkowymi elementami

5

będą "0" oraz ",", ponieważ przekształcamy część ułamkową liczby:

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
  konwertuj_Ulamek(string
    liczba_hex) {
6     string wynik = "0,";
7 }
8
9 int main() {
10     return 0;
11 }
```

6

Teraz utworzymy pętlę for, dzięki której będziemy przetwarzać kolejne elementy zmiennej `liczba_hex`, zaczynając od cyfry o wadze 2^{-1} . Jest nią pierwszy element po przecinku, czyli `liczba_hex[2]` (znakami zapisanymi na pozycjach `liczba_hex[0]` i `liczba_hex[1]` są – odpowiednio – "0" oraz ","):

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
  konwertuj_Ulamek(string
    liczba_hex) {
6     string wynik = "0,";
7
8     for (int i = 2; i <
    liczba_hex.length(); i++)
9     {
10    }
```

```

11 }
12
13 int main() {
14     return 0;
15 }

```

Zdefiniujemy zmienną o nazwie `bit`, która będzie przechowywać kolejne elementy łańcucha `liczba_hex`:

7

```

1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
konwertuj_Ulamek(string
liczba_hex) {
6     string wynik = "0,";
7
8     for (int i = 2; i <
liczba_hex.length(); i++)
9     {
10         char bit =
liczba_hex[i];
11     }
12
13 int main() {
14     return 0;
15 }

```

8

Jak wiemy, podstawa systemu szesnastkowego (16), jest czwartą potęgą liczby 2, czyli podstawy systemu dwójkowego. Oznacza to, że każdą cyfrę szesnastkową można przedstawić za

pomocą złożonej z czterech bitów liczby dwójkowej.

Każdemu elementowi szesnastkowemu, przechowywanemu w zmiennej `bit`, przypiszemy odpowiadający mu ciąg czterech bitów. Wykorzystamy w tym celu instrukcję wielokrotnego wyboru `switch`.

Jako warunek (przełącznik) instrukcji `switch` podamy kolejne wartości zmiennej `bit`. W rezultacie otrzymamy 4-bitowy ciąg, który dopiszemy do zmiennej `wynik`:

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
6 konwertuj_Ulamek(string
7   liczba_hex) {
8     string wynik = "0,";
9
10    for (int i = 2; i <
11      liczba_hex.length(); i++)
12    {
13      char bit =
14        liczba_hex[i];
15
16      switch(bit) {
17        case '0':
18          wynik =
19            wynik + "0000";
20          break;
21        case '1':
22          wynik =
23            wynik + "0001";
24          break;
25        case '2':
26          wynik =
27            wynik + "0010";
```

```
20         break;
21     case '3':
22         wynik =
wynik + "0011";
23         break;
24     case '4':
25         wynik =
wynik + "0100";
26         break;
27     case '5':
28         wynik =
wynik + "0101";
29         break;
30     case '6':
31         wynik =
wynik + "0110";
32         break;
33     case '7':
34         wynik =
wynik + "0111";
35         break;
36     case '8':
37         wynik =
wynik + "1000";
38         break;
39     case '9':
40         wynik =
wynik + "1001";
41         break;
42     case 'A':
43         wynik =
wynik + "1010";
44         break;
45     case 'B':
46         wynik =
wynik + "1011";
47         break;
48     case 'C':
49         wynik =
wynik + "1100";
50         break;
51     case 'D':
52         wynik =
wynik + "1101";
53         break;
```

```

54             case 'E':
55                 wynik =
wynik + "1110";
56                 break;
57             case 'F':
58                 wynik =
wynik + "1111";
59                 break;
60         }
61     }
62
63     return wynik;
64 }
65
66 int main() {
67     return 0;
68 }

```

Ostatnią instrukcją w ciele funkcji `konwertuj_Ulamek()` jest polecenie zwrócenia zmiennej `wynik`, czyli liczby zapisanej w systemie dwójkowym.

10

Zwróć uwagę, jak w instrukcji `switch`

kolejne 4-bitowe bloki były dołączane do zmiennej `wynik`. Wykorzystaliśmy operator dodawania (+), pamiętając o odpowiedniej kolejności argumentów. Bity były dopisywane (dodawane) do zmiennej `wynik`, a nie odwrotnie. Jest to ważne: nie wykonywaliśmy operacji dodawania na liczbach, lecz łączyliśmy ze sobą łańcuchy znaków. Zależało nam na tym, aby kolejne 4-bitowe bloki były dopisywane z prawej strony ciągu `wynik`.

Program jest prawie gotowy. Trzeba jeszcze dopisać kod, dzięki któremu użytkownik poda

11

ułamek do przekształcenia. Skorzystamy ze strumienia `cin`. Musimy także zdefiniować zmienną `liczba_test`, która przechowuje wpisaną liczbę:

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
konwertuj_Ulamek(string
liczba_hex) {
6     string wynik = "0,";
7
8     for (int i = 2; i <
liczba_hex.length(); i++)
9     {
10         char bit =
liczba_hex[i];
11
12         switch(bit) {
13             case '0':
14                 wynik =
wynik + "0000";
15                 break;
16             case '1':
17                 wynik =
wynik + "0001";
18                 break;
19             case '2':
20                 wynik =
wynik + "0010";
21                 break;
22             case '3':
23                 wynik =
wynik + "0011";
24                 break;
25             case '4':
26                 wynik =
wynik + "0100";
27                 break;
28             case '5':
29                 wynik =
wynik + "0101";
30                 break;
```

```
30         case '6':
31             wynik =
wynik + "0110";
32             break;
33         case '7':
34             wynik =
wynik + "0111";
35             break;
36         case '8':
37             wynik =
wynik + "1000";
38             break;
39         case '9':
40             wynik =
wynik + "1001";
41             break;
42         case 'A':
43             wynik =
wynik + "1010";
44             break;
45         case 'B':
46             wynik =
wynik + "1011";
47             break;
48         case 'C':
49             wynik =
wynik + "1100";
50             break;
51         case 'D':
52             wynik =
wynik + "1101";
53             break;
54         case 'E':
55             wynik =
wynik + "1110";
56             break;
57         case 'F':
58             wynik =
wynik + "1111";
59             break;
60     }
61 }
62
63     return wynik;
64 }
```

```

65
66 int main() {
67     string liczba_test;
68
69     cout << "Podaj część
        ułamkową liczby w systemie
        szesnastkowym, którą
        chcesz przekonwertować do
        systemu binarnego" <<
endl;
70     cin >> liczba_test;
71
72     return 0;
73 }

```

12

Trzeba jeszcze wywołać funkcję `konwertuj_Ulamek()` z parametrem `liczba_test` i wyświetlić wynik.

Oto pełny kod programu:

```

1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 #include <string>
4
5 string
konwertuj_Ulamek(string
liczba_hex) {
6     string wynik = "0,";
7
8     for (int i = 2; i <
liczba_hex.length(); i++)
9     {
10         char bit =
liczba_hex[i];
11
12         switch(bit) {
13             case '0':
                wynik =
wynik + "0000";

```

```
14             break;
15         case '1':
16             wynik =
wynik + "0001";
17             break;
18         case '2':
19             wynik =
wynik + "0010";
20             break;
21         case '3':
22             wynik =
wynik + "0011";
23             break;
24         case '4':
25             wynik =
wynik + "0100";
26             break;
27         case '5':
28             wynik =
wynik + "0101";
29             break;
30         case '6':
31             wynik =
wynik + "0110";
32             break;
33         case '7':
34             wynik =
wynik + "0111";
35             break;
36         case '8':
37             wynik =
wynik + "1000";
38             break;
39         case '9':
40             wynik =
wynik + "1001";
41             break;
42         case 'A':
43             wynik =
wynik + "1010";
44             break;
45         case 'B':
46             wynik =
wynik + "1011";
47             break;
```

```

48             case 'C':
49                 wynik =
wynik + "1100";
50                 break;
51             case 'D':
52                 wynik =
wynik + "1101";
53                 break;
54             case 'E':
55                 wynik =
wynik + "1110";
56                 break;
57             case 'F':
58                 wynik =
wynik + "1111";
59                 break;
60         }
61     }
62
63     return wynik;
64 }
65
66 int main() {
67     string liczba_test;
68
69     cout << "Podaj część
ułamkową liczby w systemie
szesnastkowym, którą
chcesz przekonwertować do
systemu binarnego" <<
endl;
70     cin >> liczba_test;
71
72     cout <<
konwertuj_Ulamek(liczba_te
st);
72
73     return 0;
74 }

```

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Napisz program, który będzie dokonywał konwersji liczby całkowitej z systemu o podstawie 16 do systemu binarnego, z użyciem konwersji liczby szesnastkowej do liczby dziesiętnej i z liczby dziesiętnej do liczby binarnej. Uzupełnij podany kod. Wynik działania programu przetestuj dla liczby 1A.

Specyfikacja problemu:

Dane:

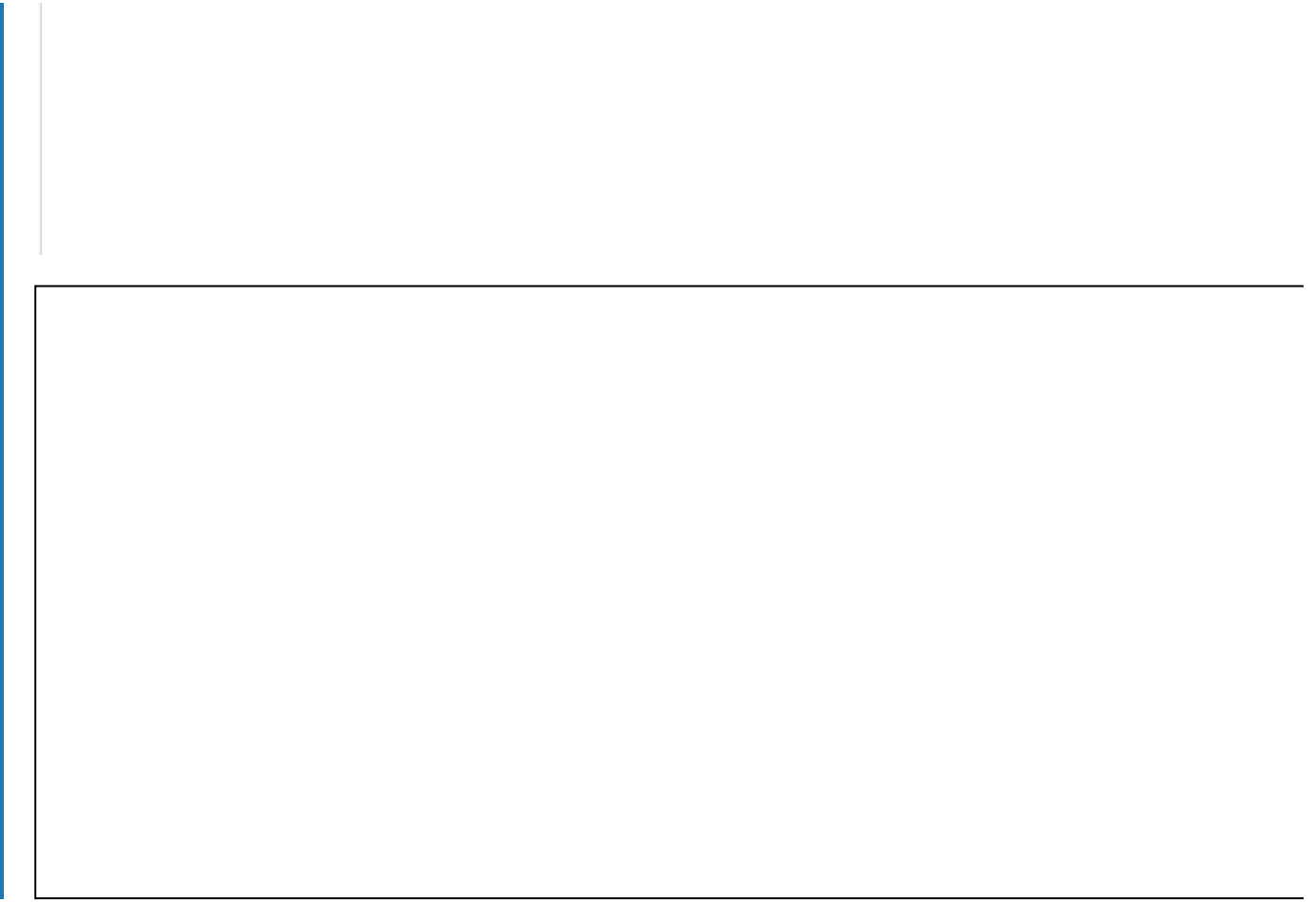
- `podstawa` – liczba naturalna
- `liczba` – łańcuch znaków

Wynik:

- `liczbaDec` – liczba naturalna

Twoje zadania

1. Program powinien wyświetlić liczbę $1A_{(16)}$ w postaci dwójkowej.

Ćwiczenie 2

Uzupełnij program, aby otrzymać algorytm konwersji liczby całkowitej z systemu szesnastkowego do systemu binarnego. Przetestuj działanie programu dla liczby $ABBA_{(16)}$. Wykorzystaj bazy skojarzone.

Dane:

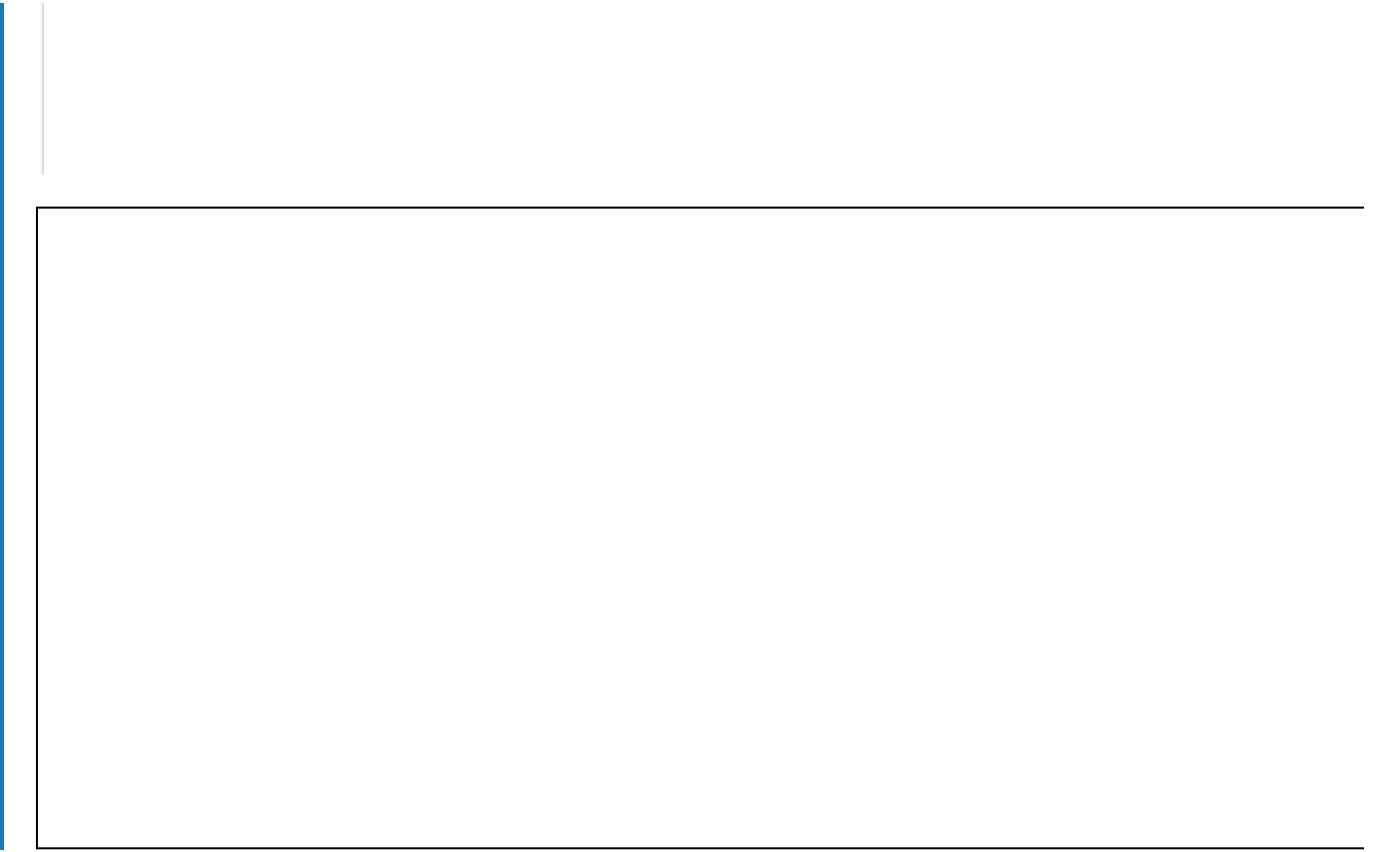
- liczba – łańcuch znaków

Wynik:

Program wyświetla liczbę zapisaną w systemie szesnastkowym po konwersji do systemu dwójkowego.

Twoje zadania

1. Program przekształca liczbę zapisaną za pomocą systemu szesnastkowego do postaci dwójkowej.

Ćwiczenie 3

Napisz program, który dokona konwersji ułamka zapisanego w systemie szesnastkowym na system binarny. W implementacji wykorzystaj fakt, że podstawa 16 jest czwartą potęgą liczby 2. Przetestuj działanie programu dla liczby $0,6B2_{(16)}$.

Dane:

Wynik:

- liczba – łańcuch znaków
- wynik – liczba rzeczywista

Twoje zadania

1. Program ma przekonwertować liczbę zapisaną w systemie szesnastkowym do systemu dwójkowego.

Dla nauczyciela

Autor: Maurycy Gast

Przedmiot: Informatyka

Temat: Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku C++

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi, w tym: znajomość zasad działania urządzeń cyfrowych i sieci komputerowych oraz wykonywania obliczeń i programów.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Zakres podstawowy. Uczeń:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy:

a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi, działań na ułamkach z wykorzystaniem NWD i NWW,

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych.

Zakres rozszerzony. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

3) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;

I + II. Zakres rozszerzony. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:

b) wykonywania działań na liczbach w systemach innych niż dziesiętny,

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii.

Cele operacyjne (językiem ucznia):

- Zastosujesz w praktyce wiedzę na temat pozycyjnych systemów liczbowych.
- Zaimplementujesz w języku C++ algorytm konwersji liczby zapisanej w systemie szesnastkowym do systemu dwójkowego oraz dziesiętnego.
- Przeanalizujesz kod programu zapisującego część ułamkową liczby szesnastkowej w postaci binarnej.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem multimediu i ćwiczeń interaktywnych.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- oprogramowanie dla języka C++, w tym kompilator GCC/G++ 4.5 (lub nowszej wersji) i Code::Blocks 16.01 (lub nowszej wersji), Orwell Dev-C++ 5.11 (lub nowszej wersji) lub Microsoft Visual Studio.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. **Przygotowanie do zajęć.** Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia e-materiał: „Konwersja liczb z systemu szesnastkowego na binarny w języku C++”. Uczniowie zapoznają się z treściami w sekcji „Przeczytaj”.

Faza wstępna:

1. Nauczyciel wyświetla temat i cele zajęć. Prosi uczniów, by na podstawie wiadomości zdobytych przed lekcją zaproponowali kryteria sukcesu.
2. **Rozpoznanie wiedzy uczniów.** Nauczyciel zadaje uczniom pytania dotyczące ich aktualnego stanu wiedzy w obszarze poruszanego tematu i programowania, np.
 - czym są bazy skojarzone?
 - co oznacza pojęcie „najmniej znacząca cyfra”?
 - jak wygląda dwuetapowy algorytm przekształcania liczby szesnastkowej do postaci binarnej?
 - w jaki sposób dokonujemy konwersji części ułamkowej?
 Chętni uczniowie udzielają na nie odpowiedzi.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie analizują przykład z sekcji „Przeczytaj” i powtarzają zaprezentowane rozwiązanie na swoim komputerze.
2. **Praca z multimediami.** Uczniowie w zespołach dwuosobowych zapoznają się z treścią polecenia nr 1: „Przeanalizuj sposób konwersji części ułamkowej liczby szesnastkowej do postaci binarnej; w przypadku tego algorytmu wykorzystuje się fakt, że podstawy obydwu systemów są bazami skojarzonymi.” z sekcji „Film samouczek” i wspólnie analizują kolejne kroki rozwiązania postawionego problemu.
3. **Ćwiczenie umiejętności.** Uczniowie wykonują indywidualnie ćwiczenia nr 1 i 2;. Po wykonaniu każdego z nich następuje omówienie rozwiązania przez nauczyciela.

Faza podsumowująca:

1. Wybrany uczeń podsumowuje zajęcia z programowania w C++, zwracając uwagę na nabyte umiejętności.

Praca domowa:

1. Uczniowie wykonują polecenie nr 2 z sekcji „Film samouczek”.

Materiały pomocnicze:

- Oficjalna dokumentacja techniczna dla języka C++.
- Oficjalna dokumentacja techniczna dla kompilatora GCC/G++ 4.5 (lub nowszej wersji).
- Oficjalna dokumentacja techniczna dla oprogramowania Code::Blocks 16.01 (lub nowszej wersji), Orwell Dev-C++ 5.11 (lub nowszej wersji) lub Microsoft Visual Studio.

Wskazówki metodyczne:

- Treści w sekcji „Film samouczek” można wykorzystać jako materiał służący powtórzeniu materiału.